

**Cumhuriyet Senatosu Eskişehir Üyesi Gavsî Uçagök ve 13 arkadaşının, 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 29 ncu maddesinin 2 nci fıkrasının değiştirilmesi hakkında kanun teklifi ve Ulaştırma, Maliye ve Plân komisyonları raporları (2/94)**

**Millet Meclisi Başkanlığına**

193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 29 ncu maddesinin 2 nci fıkrasının değiştirilmesi hakkındaki kanun teklifimiz, gerekçesi ile birlikte sunulmuştur.

Gereğini saygı ile arz ederiz.

25 Kasım 1965

Eskişehir Senatörü <i>Gavsî Uçagök</i>	Samsun Senatörü <i>Fethi Tevetoğlu</i>	Sakarya Senatörü <i>Kâzım Yurdakul</i>	Sakarya Senatörü <i>Turhan Kapanlı</i>
Istanbul Senatörü <i>Tekin Arıburun</i>	Bursa Milletvekili <i>Ömer Doğan Öztürkmen</i>	Cumhurbaşkanınca S. Ü. <i>Sadi Koçuş</i>	Ankara Senatörü <i>Mansur Ulusoy</i>
Tabii Senatör <i>Haydar Tunçkanat</i>	Afyon Milletvekili <i>Murat Öner</i>	Afyon Milletvekili <i>Osman Attila</i>	Ordu Milletvekili <i>Şadi Pehlivanoğlu</i>
	Kars Milletvekili <i>Cengiz Ekinci</i>	Konya Milletvekili <i>İsmet Kapısız</i>	

**193 SAYILI GELİR VERGİSİ KANUNU 29 NCU MADDE 2 NCI FIKRASININ DEĞİŞTİRİLMESİ HAKKINDAKİ KANUN GEREKÇESİ**

193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 29 ncu maddesi, teşvik, ikramiye ve mükâfatları Gelir Vergisinden istisna eden bir madde olup, 2 nci fıkrası, uçuş, dalış gibi hizmetler dolayısıyla orduda vazifeliye verilen gündelikler, ikramiyeler ve zamların Gelir Vergisinden müstesna olduğu açıklanmıştır.

Teklif edilen yeni fıkra ile, ordu hizmetinden ayrılarak, Türk Havayollarında vazife alan uçucu personele orduda olduğu gibi uçuş hizmetleri dolayısıyla ödenen gündelik, ikramiye ve zamların Gelir Vergisinden müstesna olmasını temin etmektedir.

Malümları olduğu üzere, sivil havacılığın kaydetmekte olduğu büyük inkişaf ve her gün bir kat daha artan ehemmiyeti karşısında milli bir hava yolu olarak ve Devlet parası ile 21 . 5 . 1955 gün ve 6623 sayılı Kanunla, 1 . 3 . 1956 tarihinden itibaren her nevi hava nakliyatı ve buna müteferrik işleri yapmak üzere, Türk Havayolları A. O. kurulmuştur.

Orta - Doğuda ilk sivil hava işletmeciliği 20 . 5 . 1933 tarihinde 2187 sayılı Kanunla kurulan (Havayolları Devlet İşletmesi Dairesi) nin teşekkülü ile memleketimizde başlamıştır. Giderleri Millî Savunma Bakanlığında karşılanan mülhak bütçeli bu idare, 1935 yılında Ulaştırma Bakanlığında devredilmiştir. Bilâhara, 30 . 5 . 1938 tarihinde kabul edilen 3424 sayılı Kanunla Ulaştırma Bakanlığında bağlı hükmi şahsiyeti haiz ve mülhak bütçeli (Devlet Havayolları İdaresi) kurulmuştur.

1955 yılında, meydanların bakım, tamir ve seyrüsefer yardımcı tesislerinin kurulması, işletilmesi ve idaresi gibi hizmetler, Devlet Hava Meydanları Genel Müdürlüğü uhdesinde bırakılarak her nevi hava nakliyatı ve buna müteferrik işleri yapmak ve ticari seyyaliyeti temin üzere 6623 sayılı Kanunla Hükümete verilen yetkiye istinaden Türk Havayolları A. O. kurulmuştur.

Bu kanuna göre Türk Havayollarının ücret tarifeleri, yıllık faaliyet programları ile, gelir ve gider tahminleri, Maliye ve Ulaştırma Bakanlıklarının tasdiki ile tekemmül etmektedir.

Türk Havayolları kuruluşundan bu yana âmme hizmeti ifa ettiğine ve uçucu personelini yegâne kaynak ve okulu bulunan Türk Hava Kuvvetlerinden aldığına göre, Türk Havayolları uçucu personelinin almakta buldukları Uçuş Tazminatının da ordu mensubini gibi vergiye tabi olmaması lüzum ve zarureti kendiliğinden ortaya çıkmaktadır.

Türk Havayollarında çalışan uçucu personelin hepsi orduda en az 10 yıl hizmet etmiş, Amerika ve İngiltere'de meslekî sahada kurslar görmüş, en aşağı bir yabancı dil bilen, tecrübeli ve uzman elementlerdir.

Ezcümle orduda âzami 240 saat uçuş mecburiyeti olduğu halde Türk Havayolları uçucu personeli yurt içinde ve dışında değişik hava şartlarını havi muhtelif hava meydanlarında iniş kalkış yapmak suretiyle senede 500 - 600 saat uçmaktadır.

Harb halinde Türk Havayolları uçucu personeli, Hava Kuvvetleri emrine aynen geçmekte ve memleket müdafaasında, ordu saflarında vazifelerine devam etmeye hazır bir kuvvet halinde bulunmaktadır.

Türk Havayolları uçucu personeline, Hava Kuvvetlerinde görevli uçuculara 5950 sayılı Uçuş Tazminatı hakkındaki Kanun esasları dâhilinde tazminat ödenmekte olduğu ve zikredilen kanunun müzakeresi sırasında tadadedilen mucip sebepler Türk Havayolları uçucu personeli için de aynen vârid olduğundan burada tekrarına lüzum görülmemiştir.

Yukarda arz edilen durum muvacehesinde, halen ordu hizmetinde vazifeli uçuculara nazaran Türk Havayolları uçucu personelinin yetiştirme, çalışma ve mâruz kaldıkları bedeni ve ruhi yıpranma dafa fazla olduğu halde aldıkları uçuş tazminatının vergiye tâbi tutulması hak ve nasafet kaidelerine uygun düşmediğinden bu kanun tasarısı hazırlanmıştır.

Teklif edilen tasarı kabul edildiği takdirde Türk Havayolları uçucu personeline senelik vasatî uçuş saatine göre verilen uçuş tazminatı dolayısıyla Hazineye senede 300 000 Tl. civarında bir külfet tahvil edecektir.

Memlekette sivil havacılık Hava ve Kara Kuvvetleri havacılığı kadar kıymet ve ehemmiyet taşımakta ve istikbal için de mevcudiyeti zaruri görülmekte olduğundan, Türk Havayolları uçucu personeline bedeni ve ruhi yıpranma karşılığı dolayısıyla verilen uçuş tazminatlarının, orduda olduğu gibi vergiden muaf olmaları meslekteki vahdet ve muadeletin sağlanması ve uçucu personeli teşvik bakımından yerinde görülmektedir.

### Ulaştırma Komisyonu raporu

*Millet Meclisi*  
*Ulaştırma Komisyonu*  
*Esas No. : 2/94*  
*Karar No. : 2*

16 . 12 . 1965

### Yüksek Başkanlığa

Komisyonumuza havale buyurulan «Cumhuriyet Senatosu Eskişehir Üyesi Gavsi Uçagök ve 13 arkadaşının, 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 29 ncu maddesinin 2 nci fıkrasının değiştirilmesi hakkındaki kanun teklifi,» ilgili Bakanlıklar temsilcileri ve teklif sahibi de hazır oldukları halde tetkik ve müzakere olundu :

Kanun teklifinin gerekçesinde bertafsil izah edildiği veçhile; 193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu-

nun 29 ncu maddesinin 2 nei fıkrasındaki, subay, astsubay ve erlere (kıta onbaşı ve çavuşları dâhil) ordu hizmetlerinde bulunan sivil makinistlere, tâbirinden sonra «ve Türk Havayollarında uçuş maksadiyle görevlendirilenlere» cümlesi eklenmek suretiyle bu müessesede çalışan uçucu personelin ikramiye ve zamlarının Gelir Vergisi dışında bırakılması az da olsa bir imkân sağlamış bulunmaktadır.

T. H. Y. uçucuları, uçakta bulunan insanların hayati mesuliyetlerini taşımakta ve bugünkü modern uçakların işletilmesi bakımından ve aynı zamanda bakımı gibi hususlarda kalifiye elemanlara ihtiyacolduğu izahından vârestedir. Bu hususları göz önüne alan Komisyonumuz, kanun teklifini yerinde görmüş, aynen ve ittifakla kabulüne karar verilmiştir.

Havalesi gereğince Maliye Komisyonuna sevk edilmek üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile sunulur.

#### Ulaştırma Komisyonu

Başkanı Antalya <i>İ. Ataöv</i>	Sözcü Eskişehir <i>M. İ. Anı</i>	Kâtip Sivas A. Kangal İmzada bulunamadı.	Denizli <i>M. Karan</i>
İzmir <i>H. Gümüşpala</i>	Kars <i>C. Ekinci</i>	Kırklareli <i>M. O. Türkan</i>	Muğla İ. Oktay İmzada bulunamadı.
Muş <i>K. Ösarıyıldız</i>	Sinop <i>N. Özgüç</i>	Sivas N. N. Arslan İmzada bulunamadı.	

#### Maliye Komisyonu raporu

Millet Meclisi  
Maliye Komisyonu  
Esas No. : 2/94  
Karar No. : 28

3 . 2 . 1966

#### Yüksek Başkanlığa

Cumhuriyet Senatosu Eskişehir Üyesi Gavsî Uçagök ve 13 arkadaşının, 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 29 ncu maddesinin 2 nei fıkrasının değiştirilmesi hakkında Ulaştırma Komisyonundan muhavvel kanun teklifi, ilgili Bakanlık temsilcilerinin iştirakiyle Komisyonumuzda tetkik ve müzakere edildi :

Görüşmeye esas olarak alınan Ulaştırma Komisyonu raporunda izah edilen hususlar Komisyonumuzca da yerinde görülmüş ve Ulaştırma Komisyonu raporu aynen kabul edilmiştir.

Havalesi gereğince Plân Komisyonuna tevdi edilmek üzere Yüksek Başkanlığa arz olunur.

Maliye Komisyonu Başkanı Çankırı <i>T. Akman</i>	Sözcü Tekirdağ <i>H. Başol</i>	Kâtip Bilgöl <i>M. E. Gönöğdu</i>	Ankara A. Dalı İmzada bulunamadı
Balıkesir <i>A. Akın</i>	Çorum <i>N. Yücer</i>	Gaziantep <i>N. Sarıca</i>	Sivas <i>M. K. Palaöğlü</i>
	Zonguldak <i>E. Çetiner</i>		

## Bütçe Plân Komisyonu Raporu

*Millet Meclisi*  
*Bütçe Plân Komisyonu*  
*Esas No. : 2/94*  
*Karar No. : 8*

18 . 4 . 1966

### Millet Meclisi Yüksek Başkanlığına

Komisyonumuza havale buyrulan (Cumhuriyet Senatosu Eskişehir Üyesi Gavsi Uçagök ve 13 arkadaşının 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 29 ncu maddesinin 2 nci fıkrasının değiştirilmesi hakkında kanun teklifi) ilgili Bakanlık temsilcilerinin de iştiraki ile incelendi ve görüşüldü :

193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 29 ncu maddesi gelir vergisinden muafiyetlere aidolduğundan Subay, astsubay ve erlerle, uçuş maksadiyle görevlendirilenlerin uçuş, dahş gibi hizmetler dolayısıyla aldıkları gündelikler, ikramiyelerve zamlar da Gelir Vergisinden muaf tutulmaktadır.

Kanun teklifi Türk Havayolları pilotlarının da, aynı şekilde hizmet gören ordudaki arkadaşları gibi, bu muafiyetten istifade etmelerini hedef tutmaktadır.

Türk Havayolları pilotlarının ordudan temin edildiği, pilot temin etmekte karşılaştığı güçlükler, ve nihayet mevzuubahis teşekkülün inkişâfı nazarı dikkate alınarak kanun teklifinin yerinde olduğu kanatine varıldığından, teklif komisyonumuzca da aynen kabul edilmiştir.

Öncelik ve ivedilikle görüşülmek ve Genel Kurulun tasvibine arz edilmek üzere Yüksek Başkanlığa sunulur.

Başkan	Sözcü	Kâtip	Adıyaman
Aydın	Sakarya	Sivas	<i>M. A. Atalay</i>
<i>İ. Sezgin</i>	<i>N. Bayar</i>	<i>G. Sakarya</i>	
Ankara	Aydın	Bolu	Bursa
<i>H. T. Toker</i>	<i>S. Bosna</i>	<i>H. İ. Cop</i>	<i>C. Külâhlı</i>
Denizli	Edirne	Giresun	Gümüşane
<i>F. Avcı</i>	<i>İ. Ertem</i>	<i>İ. E. Kılıçoğlu</i>	<i>S. Ö. San</i>
	Kütahya	Rize	
	<i>M. Erez</i>	<i>E. Y. Akçal</i>	

### CUMHURİYET SENATOSU ESKİŞEHİR ÜYESİ GAVSİ UÇAGÖK VE 13 ARKADAŞININ TEKLİFİ

**193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 29 ncu maddesinin 2 nci fıkrasının değiştirilmesi hakkında kanun teklifi**

MADDE 1. — 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 29 ncu maddesinin 2 nci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir :

Fıkra 2. — Subay, Astsubay ve erlere (Kıta onbaşı ve çavuşları dâhil) ve ordu hizmetinde bulunan sivil makinistlere ve Türk Havayollarında uçuş maksadiyle görevlendirilenlere uçuş, dahş gibi hizmetleri dolayısıyla verilen gündelikler, ikramiyeler ve zamlar.

MADDE 2. — Bu kanun yayımı tarihinden itibaren yürürlüğe girer.

MADDE 3. — Bu kanun hükümlerini Maliye Bakanı yürütür.